

Загородний Віталій Миколайович

аспірант,

Донецький національний університет імені Василя Стуса

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-439-2-10>

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Після закінчення війни Україна стикається з багатьма викликами, одним із найважливіших є трудова міграція. В умовах післявоєнного відновлення численні іммігранти, які покинули країну під час війни, можуть стати важливим фактором у відбудові економіки. Трудова міграція, як одна з основних складових мобільності населення, впливає на соціально-економічний розвиток регіонів, і цей процес потребує комплексного аналізу з точки зору її впливу на ринки праці, інфраструктуру та соціальні сфери.

Однією з головних проблем трудової міграції в повоєнний період є значні втрати кваліфікованої робочої сили, особливо в регіонах, що постраждали від війни. Посилюється відплив молоді через пошуки кращих умов життя та роботи за кордоном, що спричиняє погіршення демографічної ситуації в багатьох регіонах країни.

За даними МОМ, станом на серпень 2024 року кількість переміщених осіб в Україні становила 3,67 мільйона осіб, 4,39 мільйона людей вже повернулися до своїх домівок. Хоча з квітня по вересень цього року кількість переміщених осіб зросла на 120 000, загальна ситуація з року в рік залишалася стабільною. У МОМ зазначають, що 11,4% населення України є внутрішньо переміщеними особами. Згідно з результатами дослідження, більшість переселенців (69%) не планують нікуди переїжджати в найближчі три місяці. Водночас 14% розглядають можливість повернення додому, але більше половини з них планують це зробити лише після закінчення війни [1].

Крім того, велика частка трудових мігрантів з тимчасово окупованих територій або місць активних бойових дій залишає

країну, створюючи додаткове навантаження на місцеву економіку, яка вже потребує відновлення базової інфраструктури та соціальних послуг.

Трудова міграція безпосередньо впливає на економічний розвиток регіонів. По-перше, частина робочої сили може не повернутися, через що місцева економіка залишиться без трудового ресурсу. Це негативно впливає на економічні центри, які зазвичай намагаються залучити працівників з інших регіонів, але часто не мають таких ресурсів.

Однак трудова міграція також може бути джерелом економічного зростання для місцевих громад. Грошові перекази мігрантів можуть бути важливим джерелом фінансування розвитку місцевого бізнесу, покращення інфраструктури та соціальних проєктів. Згідно з даними, у 2021 році обсяг грошових переказів від трудових мігрантів в Україну становив приблизно 12,5 млрд доларів США [2].

Крім того, інвестиції, повернуті трудовими мігрантами, допомагають залучати нові технології та досвід для розвитку бізнесу в різних регіонах.

Враховуючи важливий вплив трудової міграції на економічний розвиток, необхідно розробити стратегії її оптимізації. Створення сприятливих умов для повернення трудових мігрантів та їх інтеграції в місцеву економіку стане важливим кроком у післявоєнній відбудові.

Державні ініціативи мають включати програми підтримки компаній, які бажають найняти іммігрантів, а також спеціальні програми перекваліфікації людей, які повертаються до країн походження. Ці заходи допоможуть не лише зменшити негативний вплив трудової міграції на регіони, а й залучити інвестиції та сприяти розвитку економіки.

Тому трудова міграція є важливим чинником соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах післявоєнного відновлення. Його ефективне використання може сприяти відновленню економіки, але також потребує комплексного підходу до вирішення проблем, пов'язаних із втратою робочої сили та демографічними змінами. Розробка національної політики підтримки трудових мігрантів та їх інтеграції в економіку стане

ключовим аспектом створення стійких соціально-економічних умов для післявоєнного відновлення.

Список використаної літератури:

1. В Україні понад 3,6 мільйона переселенців: де більшість із них та з якими проблемами вони стикаються? (2024). URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayini-ponad-3-6-mln-pereselentsiv-de-yih-1728644261.html>
2. Міжнародна організація з міграції. Вимушена міграція та війна в Україні (24 лютого – 24 березня 2022 р.). URL: <https://cedos.org.ua/researches/vymushena-migracziya-i-vijna-v-ukrayini-24-lyutogo-24-bereznya-2022/>